

Erfbelastingaspecten voor personen zonder partner en zonder kinderen

Laten we eens naar een situatie kijken waarin iemand geen partner heeft en geen eigen kinderen heeft. In dit informatiebulletin ga ik uitleggen waarom het belangrijk is om nu actie te ondernemen met betrekking tot erfbelasting, in plaats van te wachten tot iemand overlijdt.

Wettelijk erfrecht - Erfenisregels zonder testament

Wanneer iemand overlijdt zonder dat deze een testament heeft opgesteld, bepaalt de wet wie de erfenis ontvangt. De wet verdeelt erfgenamen in vier groepen. In groep 1 vinden we de eigen kinderen en de partner van de overledene. Groep 2 omvat de ouders, broers en zussen. Groep 3 betreft de grootouders, en groep 4 de overgrootouders. Als er erfgenamen zijn in een bepaalde groep, beginnend bij groep 1, erven de volgende groepen niets. Het is belangrijk op te merken dat kleinkinderen en neven en nichten niet automatisch in aanmerking komen, tenzij hun eigen ouders al zijn overleden. In dat geval nemen zij de plaats in van hun ouders, iets wat "plaatsvervulling" wordt genoemd.

Testamenteir erfrecht - Erfenisregels met testament

Als u wilt dat uw erfenis anders wordt verdeeld dan volgens de regels van het wettelijk erfrecht, dan zult u een testament moeten laten opstellen. In dat geval bepaalt u zelf, uiteraard binnen de grenzen van de wet, wie wel en wie niet iets van u erft.

Erfbelasting

Als iemand geen partner heeft en kinderloos overlijdt dan gaat het vermogen naar de erfgenamen. In de meeste gevallen zijn dat broers en/of zussen respectievelijk neven en/of nichten. Over deze erfenis zal belasting moeten worden betaald. Een deel van de erfenis is vrijgesteld van belasting. In de onderstaande tabel staan de vrijstellingen voor 2023.

Erfgenaam	Vrijstelling 2023
Broers en zussen	€ 2.418
Neven en nichten	€ 2.418

Over het resterende deel van de erfenis zal erfbelasting moeten worden betaald. De belastingtarieven van een belaste verkrijging (verkrijging minus vrijstelling) zijn als volgt:

Belaste bedragen	Percentage erfbelasting
Van 0 - € 138.641	30%
Alles boven € 138.641	40%

Om hoge erfbelasting bedragen te voorkomen, kunt u bijvoorbeeld in uw testament specifieke regelingen opnemen en overwegen om tijdens uw leven geld of bezittingen aan anderen te schenken. Dit voorkomt dat uw erfgenamen later meer erfbelasting betalen dan nodig is.

Testamenteire voorzieningen – een voorbeeld

Stel, iemand heeft 4 broers en zussen en 8 neven en nichten. Zonder testamentaire voorzieningen zijn bij zijn of haar overlijden de 4 broers en zussen erfgenaam. In dit geval is er een vrijstelling van 4 x € 2.418 is € 9.672.

Stel dat die persoon in een testament een legaat toekent aan de neven en nichten van € 2.418 dan is de totale vrijstelling $12 \times € 2.418$ is € 29.016. Een dergelijke bepaling bespaart aan erfbelasting minimaal 30%, want van € 29.016 min € 9.672 is € 5.803. Bovendien wordt een vererving overgeslagen, namelijk het legaat vererft 'over de broers en zussen' rechtstreeks naar de neven en nichten.

Stel 2: de verwachte belaste verkrijging per broer of zus bedraagt € 148.641. Over de laatste € 10.000 wordt 40% erfbelasting betaald ofwel € 4.000 per persoon. Door de neven en nichten een legaat toe te kennen van € 7.418 betaalt de neef of nicht weliswaar 30% van € 5.000 is € 1.500 maar deze transactie bespaart € 4.000 ($4 \times € 4.000$ minus $8 \times € 1.500$).

Wanneer is schenken interessant

Als de vermoedelijke erfenis meer dan € 2.418 per erfgenaam bedraagt, is het interessant om een schenking te overwegen. Neven en nichten kunnen ook al alvast meedelen. Hier zit wel een maximum aan en alles onder deze grens wordt de schenkingsvrijstelling genoemd. De vrijstelling voor 2023 bedraagt € 2.418.

Stel 3: deze persoon schenkt in enig jaar 4 keer € 2.418 aan broers en zussen dan gaat er € 9.672 belastingvrij naar de toekomstige erfgenamen en dat bespaart op den duur minimaal 30% van € 9.672 erfbelasting ofwel € 2.902. Deze actie kan jaarlijks herhaald worden.

Stel 4: deze persoon schenkt in enig jaar 4 keer € 2.418 aan broers en zussen en 8 keer € 2.418 aan neven en nichten dan gaat er € 29.016 belastingvrij naar de toekomstige erfgenamen en dat bespaart op den duur minimaal 30% van € 29.016 erfbelasting ofwel € 8.704. Deze actie kan jaarlijks herhaald worden.

Schenking in contanten

Als er voldoende geldmiddelen beschikbaar zijn dan is dit de goedkoopste optie. In de meeste gevallen gaat dit door middel van een overboeking via de bankrekening. Het voordeel is dat het geld dan meteen voor de ontvanger beschikbaar is en er geen extra kosten worden gemaakt.

Schenking op papier

Zijn er niet voldoende geldmiddelen beschikbaar, dan kan een schenking op papier overwogen worden. Een schenking op papier is officiële verklaring waarvoor een notariële akte nodig is. In deze notariële akte wordt verklaard dat de broers en zussen of de broers, zussen, neven en nichten recht hebben op een bepaald bedrag (in dit rekenvoorbeeld € 2.418). Deze schenking wordt pas afgewikkeld bij een overlijden van de schenker. Er zijn een paar nadelen aan deze schenking op papier. Ten eerste komt het bedrag voor de ontvanger niet direct beschikbaar. Daarnaast brengt de notariële akte kosten met zich mee en er moet minimaal 6% rente per jaar betaald worden aan de rechthebbenden. Over de rente hoeft geen belasting te worden betaald.

Door de neven en nichten mee te nemen in deze notariële akte wordt er belastingvrij geschonken over de broers en zussen heen. Er wordt daarmee ook een vererving overgeslagen (van broers en zussen naar hun kinderen).

Algemeen over een informatiebulletin

Een informatiebulletin van NU WIM geeft algemene informatie over een bepaald onderwerp en kan niet worden opgevat als een individueel advies. Neem bij vragen vooral contact met me op, dan help ik graag verder.